

Prof. dr hab. Włodzimierz Szpringer

Szkoła Główna Handlowa

Uniwersytet Warszawski

Recenzja pracy zbiorowej pt: *Przedsiębiorstwa ekonomii społecznej – czynniki sukcesu*, zrealizowanej w ramach projektu: **Przedsiębiorstwo ekonomii społecznej z sukcesem – projekt promocji dobrych praktyk.**

Publikacja pod red. dr. Tomasza Ochynowskiego skierowana jest do osób praktycznie zainteresowanych zakładaniem lub wspieraniem przedsiębiorstw ekonomii społecznej (PES) w lokalnych środowiskach: do władz i instytucji samorządowych, lokalnych organizacji pozarządowych, liderów społeczności lokalnej, a także do przedsiębiorców i menadżerowi, zainteresowanych takim „robieniem biznesu”, by jednocześnie rozwiązywać problemy społeczne.

Autorzy publikacji za swój podstawowy cel uznali pokazanie znaczenia ekonomii społecznej właśnie dla rozwiązywania problemów lokalnych społeczności oraz wskazanie gotowych, sprawdzonych rozwiązań, które mogą przyczynić się do powstania i efektywnego funkcjonowania nowych PES.

Publikacja złożona z 8 autorskich artykułów skierowana będzie do osób potencjalnie zainteresowanych zakładaniem lub wspieraniem przedsiębiorstw społecznych w lokalnych środowiskach: przedstawiciele władz i instytucji samorządowych, lokalnych organizacji pozarządowych, liderów społeczności lokalnej. Jej celem jest pokazanie znaczenia ekonomii społecznej dla rozwiązywania lokalnych problemów społecznych oraz wskazanie gotowych, sprawdzonych rozwiązań, które mogą przyczynić się do powstania i funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych.

Praca zbiorowa pod redakcją Tomasza Ochynowskiego poświęcona jest ocenie roli i możliwości przedsiębiorczości społecznej, typowaniu obszarów rekomendowanych dla PES (Piotr Frączak), czynnikom sukcesów i źródłom problemów PES (Tomasz Ochynowski), opisowi realiów, w których funkcjonują PES (Ryszard Skrzypiec, Mateusz Przywara);

konkretnym przykładom (wzorcom postępowania), które można powielać oraz tym, których należy unikać, np. dotyczącym współpracy z lokalnym środowiskiem, wyborom branż, sposobów zarządzania, roli zewnętrznych ekspertów itp., międzynarodowym doświadczeniom PES, które można przenieść na polski grunt, z podkreśleniem sprawdzonych rozwiązań innych krajów (Małgorzata Niemkiewicz, Olga Wojciechowska), koncepcji PES jako szansie dla regionów o wysokim bezrobociu (Jan Kabczyk).

Istotą ekonomii społecznej jest refleksja nad sensem i celem rozwoju gospodarczego. Oznacza ona propozycję wzbogacenia czy uzupełnienia zasad dzisiejszej ekonomii o wymiar społeczny, tak by zapewniały zrównoważony rozwój całego społeczeństwa. W opinii wielu wybitnych analityków życia gospodarczego i społecznego system gospodarczy, oparty na mechanizmie rynkowym, „wykorzenił się” ze swego otoczenia społecznego. Ekonomia społeczna jest odpowiedzią na negatywne zjawiska; stanowi próbę połączenia gospodarowania z budowaniem więzi społecznych, których zasadniczym celem jest wzmocnienie bezpieczeństwa ekonomicznego i socjalnego ludzi.

Sprawą kluczową dla sukcesu PES jest więc doprowadzenie do jego tzw. zakorzenienia lokalnego i nawiązanie współpracy z lokalnymi władzami. Umożliwi to zlecenia na wykonywanie usług publicznych. Konieczne są do tego rzetelne działania promocyjne, które uzmysłwią władzom samorządowym, że działalność PES to nie koszt, a pożytek, że jest to pomoc w wypełnianiu ich zadań i obowiązków. Cele społeczne PES, to przede wszystkim przeciwdziałanie defaworyzacji osób lub/ i środowisk marginalizowanych, a także wzmocnienie spójności społecznej, budowa zaufania, zwiększanie bezpieczeństwa ekonomicznego i zatrudnienia, wzmocnienie lokalnej i grupowej tożsamości, urzeczywistnianie demokracji uczestniczącej.

Zagadnienia, wokół których skupia się tematyka publikacji, są następujące:

- efektywność ekonomiczna PES / PES jako przedsiębiorstwo, które musi utrzymać się na rynku, branże / obszary działalności rekomendowane dla PES,
- zagrożenia dla trwałości ekonomicznej PES / ostrzeżenie przed błędami popełnionymi przez innych, dojrzałość PES do samodzielnej działalności / uniezależnienie od środków zewnętrznych,
- powiązania z władzami lokalnymi: PES jako przedsiębiorstwo działające w odpowiedzi na lokalne zapotrzebowanie na usługi/towary, wsparcie ze strony władz lokalnych / samorząd jako główny odbiorca/zleceniodawca usług PES,
- korzyści dla lokalnej społeczności z istnienia PES, znaczenie PES dla obszarów słabszych ekonomicznie (defaworyzowanych).

Reasumując, należy recenzowaną pracę zbiorową ocenić pozytywnie, jako eksplorację nowego nurtu w ekonomii, który uzyskał już dotychczas bogatą literaturę światową oraz skojarzenie teorii i praktyki, czyli ekonomii społecznej i uwarunkowań sukcesu PES.

Włodzimierz Szpringer